

Рожденият ден на галерия „Серякова къща“ се превърна в празник за Троян

Вторник, 14 Септември 2021

Майстори на четката и на перото, ценители на изобразителните изкуства и джаза, меценати и приятели на галерията, специални гости и случайни минувачи станаха част от празника „30 цветни години“, с който на 10 септември „Серяковата къща“ отбеляза рождения си ден.

Специално за юбилея на втория етаж в дома на троянски художници бе подредена изложба на петима от тях, считани от изкуствоведи и галеристи за най-добрите национално известни починали местни творци: Пенчо Балкански, Бочо Донеv, Иван Пееvски, Иван Шошков и Григор Първев. В двора на Серяковата къща пък можеше да се види колекция от афиши, напомнящи за различни събития, организирани от нея.

Музикалната част на празника бе поверена на джаз инструменталистите Венцислав Благоев (тромпет), Невилиян Гемижев (кларнет), Павлин Павлов (цугтромбон) и проф. Владимир Радулов (пиано) – едни от първите, които изнасят свой концерт в галерията (2012 г.) и поставят началото на една хубава традиция. Музикални поздравии – подарък от Община Троян, поднесе Елица Наумова – главен специалист в отдел „Култура“ на местната администрация и студентка „поп и джаз пеене“.

Гостите бяха приветствани от галеристката Мариела Шошкова, която получи специален плакет и поздравителен адрес от Община Троян, връчени й от кмета Донка Михайлова. Елеонора Авджиева –

директор на Музея на занаятите, разказа историята на сградата на Серяковата къща, а Нели Генкова-Маринова, модератор на поредица литературни събития в галерията, представи новото юбилейно издание „30 цветни години“, проследяващо развитието ѝ през тези три десетилетия.

А какъв е бил пътят на галерията в самото начало, научаваме от спомените на първия уредник на „Серяковата къща“ и дългогодишен журналист в „Троянски глас“ Снежина СТОЙКОВА:

Елитарното изкуство влиза в домовете на повече троянци

„Беше август 1991г., когато избраният за кмет на временната управа в Троян, художникът Марко Табаков, поиска среща с мен. Познаваше ме като журналист, свързан с културния и обществен живот на общината. Допитвал се и разговарял със свои колеги художници и ми предложи да стана уредник в галерията, която предстоеше да бъде открита след месеци. Не познавах лично Марко Табаков и изборът му ме поласка. Явно беше чел мои материали и изградил мнение за мен. Не мислих дълго. Мечтата на троянските художници да имат свой дом за изкуството си бе на път да се сбъдне. Съгласих се, защото знаех, че имам сили, любов и знание и те ще ми помогнат да сложим едно ново начало в нашия град.

Серяковата къща претърпя ремонт и на 4 октомври 1991г. в нова премяна посрещна голямото събитие с първата обща изложба. Заслугата къщата да бъде предоставена за галерия на Дружеството на троянските художници бе най-вече на Марко Табаков. Членовете на това дружество тогава бяха 68. В списъка им се включваше и Виолета Василчина – изкуствовед, известен критик, защото тя можеше да бъде полезна с контакти, идеи и опит. Именно нейната фирма и Съюзът на българските художници организираха бизнес курс „Мениджмънт и изкуство“ с цел адаптация на културата към пазарните механизми на новото време.

Завърших този курс с голямо удовлетворение. Пред мен стоеше задачата елитарното дотогава изкуство да влезе в домовете на повече хора, да стане тяхна необходимост. Троянци можеха да се научат, че картината, художественото бижу, керамиката, скулптурата са най-добрият подарък по различни поводи.

Още при откриването на галерията бяха закупени четири картини – сезоните на Цвятко Дочев „Пролет“, „Лято“, „Есен“, „Зима“. Първият купувач бе българският емигрант в Германия Петър Доков. Седем процента от общата стойност оставаше за дружеството, четири – за общината и един за галериста.

От този ден нататък събитията се занизаха – изложба след изложба. Не мога да не отбележа, че широтата и благородството на Христо Йонков – председател на дружеството, и перфекционизмът и педантичността на секретаря Александър Димчев помагаша много за всичко, случващо се в галерията. През следващите шест месеца на моята работа в галерията, освен общите изложби с изящно и декоративно-приложно изкуство на дружеството се уредиха и самостоятелни изложби на художниците: Иван Мутафов, Васил Главлешки /ретроспективна/, Милко Тодоров, Веселин Шошков /скулптура/, Иван Хаджийски и Цветан Донковски /керамика/. Всички самостоятелни изложби се съпътстваха от обширни отзиви за тях в „Троянски глас“ с автори - познавачи на изкуството.

Струва си да отбележа и следния факт. По моя инициатива, смятана от някои за лудост, но с ентузиазма на младостта и придобитите познания, организирах и проведох първия търг на произведения на троянските художници. Евентуалните купувачи бяха предварително проучени и запознати с условията за участие в търга. Творбите на 26 автори бяха експонирани с поставена първоначална цена. По време на търга представях всеки художник накратко.

Търгът беше успешен. Закупиха се четири картини. За една от тях – „Отражение“ на Иван Йорданов, наддаването се разигра много емоционално и напрегнато до 9 пъти. Щастливецът да я притежава стана бизнесменът и почитател на изкуството Даниел Сираков. Но какво беше учудването ми, когато в края на търга видях, че водещата протокола моя приятелка плачеше. Не знаех, че тя искала картината за себе си и се надявала никой да не я купи. Обещах ѝ, че ще може да ходи и гледа картината там, където ще е поставена. Тази картина събра двама души в една голяма любов...

Такова беше началото. И нека благодарим на всички, които го поставиха.

Крехката фиданка, посадена от нас, първите, набираше сили и разцъфваше през следващите години. Слава богу, намери се добра стопанка, която я поливаше, подрязваше, лекуваше от вредители и отглеждаше всяко едно цветче с образа на художник. Трудна работа! Но нали тази стопанка Мариела

Шошкова беше споделила част от живота си с незабравимия за всички, докоснали се до него, скулптор Веселин Шошков. Научила се бе на търпимост, водена бе от любов. Без нейната любов и търпимост нямаше как днес 30-годишното дърво да е отрупано от плодове.

Отгледаното дърво вече е поверено за управление на Музея на художествените занаяти и приложните изкуства. И още нещо. За да бъде приютена галерията отново от музея, невидима и неоповестена, но съществена е заслугата на ексдепутата от БСП д-р Валя Александрова.

С вещина, упоритост и организационен талант директорът на музея Елеонора Авджиева и целият музеен екип влязоха в ролята на неуморните пчелички, чрез които дървото на изкуството придоби своето великолепие.

А на празника всички - художници, музей и община, показаха, че милеят и могат заедно да се грижат за порасналото дърво. Защото галерията, по думите на кмета Донка Михайлова, е част от сърцето на Троян.

На снимките в галерията (ТГ):

Джаз квартетът: Невилян Гемиджев, проф. Владимир Радулов, Венцислав Благоев и Павлин Павлов.

Кметът Донка Михайлова връчва плакет и поздравителен адрес на галеристката Мариела Шошкова.

Елица Наумова

Освен платна на петимата живописци, изложбата представя и творби на керамичката Йова Раевска.

Журналистката Снежина Стойкова - първата галеристка на „Серяковата къща“.

Специалният поздрав на големия български карикатурист Милко Диков, който е само на 92 години, но никога не забравя Троян и неговата галерия. **Снимка: Галерия „Серякова къща“**

Изложбата с афиши. **Снимка: Галерия „Серякова къща“**

Заради въведените от 7 септември по-строги противоепидемични мерки празникът се състоя на открито пред галерията.

